

A HTMT HÍREI

Elérhető a Magyar Tudomány februári száma

Elérhető a Magyar Tudomány februári száma, melynek aktuális tematikus összeállítása „Abszolút pedagógusok nyomában • In the Footsteps of Absolute Pedagogues. [...] Melyben többek között Golovics József, Zsinkó Máté: A magyar orvos migráció jellemzői a 2010-es években című tanulmány is elérhető. A szerzőpáros a külföldi munkavállaláshoz szükséges hatósági bizonyítványokra vonatkozó adatok segítségével áttekinti a migrációs potenciál trendjeit és a kivándorlást tervező magyar orvosok demográfiai, képzettség szerinti összetételét, valamint célszámra vonatkozó preferenciáit a 2010 és 2019 közötti időszakban...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Pszichoszociális szinten a világvárvány nem hozott lényegi változást

Rostás Zoltán szociológiai professzor, az MTA külső köztestületének tagja az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalának megkeresésére azokat a társadalmi folyamatokat elemezte, amelynek folytán a roma közösség a „vírusterjesztés” bűnbakjává válhatott. [...] Melyek azok a tényezők, amelyek egy embercsoportot a társadalom egy-egy helyzetében bűnbakká változtathat? Jó előre leszögeznünk azt: nincs új a nap alatt. Ez azt jelenti, hogy beszéljünk bár a világvárványról, más fertőző betegségekről vagy természeti katasztrófáról, az emberek mindig bűnbakot keresnek. Ez egy olyan társadalmi mechanizmus, amely a világ kezdete óta létezik. [...] Ismételt hangszólam: ez akkor történik, amikor nincs elegendő információ a kialakult helyzet magyarázásához...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Kántoresque: online mutatják be Kántor Lajos irodalomtörténész hagyatékát

Honlap indult Kántor Lajos (1937-2017) kolozsvári irodalomtörténész, filológus, kritikus kiemelkedően gazdag hagyatékának feltérképezésére. A Kántoresque mögött a Babeş-Bolyai Tudományegyetem irodalomtudományi-, illetve média szakkollégiuma, a Láthatatlan Kollégium és a Spectator Média Kollégium áll. „Kántor Lajos kiemelkedő szerepet vállalt a romániai rendszerváltás politikai és kulturális folyamataiban. Míg a Láthatatlan Kollégium tagjai filológiai és oral history típusú módszertani megközelítésben tanulmányozzák Kántor Lajos munkásságát és hagyatékát, levelezését Balázs Imre József költő, az MTA külső köztestületének tagja, irodalomkritikus, irodalomtörténész vezetésével, a Spectator Média Kollégium hallgatói a kutatási eredmények bemutatásáért felelnek, Vallasek Júlia irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagja, irodalomkritikus, műfordító vezetésével. Mint a leírásból kiderül, dokumentumfilmet terveztek forgatni Kántor Lajos hagyatékáról, de a járványhelyzethez alkalmazkodva végül honlap mellett döntöttek...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Évértékelő: A marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Líceum

A viszontagságos időszak történéseiről érdeklődésünkre dr. Tamási Zsolt igazgató számolt be: A 2019–20-as tanév kezdetét az iskola ádáz ellenségei által indított perek folytatása árnyékolta be, vagy mégsem? A 2020-as évben a járványhelyzet kialakulásáig jól működött az iskola, annak ellenére, hogy peres ügyekkel kezdtük a tanévet. Az iskola ellen indított két perben hozott kedvezőtlen ítéleteket megfellebbeztük Bukarestben. [...] Mint utólag értesültünk, az első perben a fellebbezés tárgyalását 2022-re tolták ki Bukarestben, az alkotmányossági ügy tárgyalásának az időpontja még nincs kitűzve. [...] Hogyan szervezték meg az átállást a tantermiről a digitális oktatásra? Ennek eredményét a két országosan egységes vizsga, a kisérettségi és az érettségi igazolta a leginkább. Mindkét esetben (miután a végzős nyolcadikosok és tizenkettedikesek visszatérhettek az iskolába), a képességvizsgán nagyon magas eredményt értek el diákjaink, az érettségien pedig 96 százalékos átmenési aránnyal a második helyen végeztünk a megyében, országos szinten pedig az első 13 magyar tannyelvű középiskolai tanintézmény között...” Forrás: E-nepujas.ro: [teljes cikk >](#)

A Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ élő tárlata a Bernády Házban

Szinte egyévnnyi üresjáratot és az online eseménysorozatok személytelenségét követően végre ismét „élő” tárlatnyitókra került sor csütörtökön délután a Bernády Házban – az emeleti galériában a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub mutatta be téli tárlatát, míg

a földszinten a gyergyószárhegyi alkotótáborokban született munkákat láthatta, láthatja a közönség. A tárlat a kortárs művészet jegyében 22 vizuális művész munkáit viszi az érdeklődők elé...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző cikksorozat: Ki lőtt ránk 1989. december 22-én?

Hamar Alpár Benjámin forradalmár rendelkezésünkre bocsátotta a katonai ügyészség által kivizsgált marosvásárhelyi eseményeket összesítő 2/P/1990-es ügyiratban foglaltakat, amelynek alapján a 1989. december 21-i és 22-i marosvásárhelyi események kezdetéről írtunk. [...] Mind alapfokon, mind a legfelsőbb katonai bíróság mellett működő katonai ügyészség megállapította, hogy a körülményekre való tekintettel – a statárium és a forradalmárok nyomására – húzták meg a ravaszt a karhatalmi erők. [...] Nagy Géza nyugalmazott őrnagy szakmai véleménye szerint azonban [...] Nem görbülhet el magától a páncélaútó géppuskacsöve...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Kovács Szabolcs néptáncos kapta az Enyedi Zsolt-díjat

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezete több helyi és megyei partnerintézménnyel együttműködve állított színpadra színes, pörgős, lélekszólongató műsort Kölcsey Himnuszának 198. születésnapján. a járványellenes szabályozásnak megfelelő telt ház alakult ki, a nagyterem egyharmadának betöltése után a páholyban rendelkezésre álló helyek sem maradtak üresen. [...] Az est fontos mozzanata a Maros Megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács (MIET) által alapított Enyedi Zsolt-díj átadása volt. A fiatal tehetségek számára létrehozott kitüntetést idén első alkalommal nyújtotta át a MIET nevében Kovács Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke és Frunda Csenge MIET-alelnök. A megtisztelő elismerés Kovács Szabolcs Zoltánnak, a Maros Művészegyüttes néptáncosának járt...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar filmtörténeti vetítéssorozat online a Sapientia EMTE-n

Januártól minden hónap utolsó péntekén 18 órakor jelentkezik a Sapientia EMTE Média Tanszéke egy-egy magyar filmmel, amelyek vetítését oktató és kutató kollégáik rövid felvezetője előzi meg, és a résztvevők érdeklődésétől függően közös beszélgetéssel zárul a találkozás. Amint azt a szervezők sajtóközleményében olvashatjuk, a vetítéssorozat első állomása január 29-én, pénteken 18 órától lesz, a rövid megnyitó után Mészáros Márta *Eltávozott nap (1968)* című alkotásával ismerkedhetnek online a nézők. A film a magyar beatkorszak egyfajta krónikájaként is funkcionál. [...] A 2021-es évre tervezett program a következőképp fest...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Stanko Baluh továbbra is a Nemzetiségi Hivatal élén

Stanko Baluh kifejtette, a munkájában továbbra is elsősorban a hivatal vízióját követi, ami a roma közösség, az olasz és a magyar őshonos közösségek jogainak biztosítása a szlovén alkotmány és a törvények értelmében, amihez pedig leginkább az említett jogok éppen aktuális érvényesítése érdekében együtt kell működni a közigazgatási szervekkel. Kifejtette, sok munkát fektettek az olasz és a magyar közösség rádiós és televíziós programjainak biztosításába is. Hozzátette, az elmúlt esztendőben javulás észlelhető a két nemzetiségi képviselővel, illetve az országgyűlés nemzetiségi bizottságával fenntartott kapcsolatban, ahol természetesen a két kisebbséget érintő törvényhozás volt a közös téma. [...] Továbbra is feladatának tartja a hivatal az ügyvezetett nemzetiségi kerettörvény megalkotását és elfogadását...” Forrás: Nepujasag.net: [teljes cikk >](#)

Lendva: Négy új képzési program is indulhat

Az Oktatási, Tudományos és Sportminisztérium közzétette a beiratkozási lehetőségeket a 2021/2022-es tanévben a végzős általános iskolások számára. A Lendvai Kétnyelvű Középiskolában (KKI) a helyek kiírása és annak terjedelme is változott: a helyi munkaerőpiac igényeihez igazodva a 2021/22-es tanévben négy új képzési programot javasolnak: [...] Gyártástechnológiai segéd (14 hely) és Biotechnológiai és élelmiszeripari segéd (14 hely) [...] illetve a fodrászképzési program bevezetését javasolják (16 hely), hiszen a fodrász hiányszakmának számít. Továbbá [...] a kétnyelvű óvodai nevelés képzési program (16 hely) indítását tervezik, és pedig azzal a céllal, hogy a programba bevont diákok jobban megtanulják a magyar nyelvet. Az új programokat beleszámítva idén 316 férőhelyet hirdettek meg...” Forrás: Nepujasag.net: [teljes cikk >](#)

A magyar kultúra napja Muravidéken; Öt éves a Ljubljana Magyar Kulturális Intézet

A járványügyi helyzetre tekintettel a Muravidék idén a virtuális térben tisztelgett a magyar kultúra napja előtt. Ez alkalomból a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet (MNMI) három videós programmal készült – a Hidak szerkesztőségével közösen készített kisfilmmel (az idei díjazottak portréja díjkiosztóval), a Bánffy Központban felállított hímezéskiallításról szóló videóval és a kapcai

József Attila Művelődési Egyesület ünnepi filmjével. A virtuális műsor folytatásában a díjazottokról készült portréfilmek és a Zala György kulturális díjak átadása következett – ezeket Vida Törnar Judit, az MNMI Tanácsának elnöke és Horváth Ferenc nemzetiségi parlamenti képviselő, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség elnöke adta át a Bánffy Központban. A 2021-es díjazottak: a Muraszombati Baráti Kör Magyar Művelődési Egyesület, Gal Patrik, a Szolarics házaspár és Varga József. [...]Öt évvel ezelőtt, 2016-ban a magyar kultúra napján nyitotta meg kapuit a ljubljana Balassi Intézet, mely tavaly szeptembertől új névvel, Ljubljana Magyar Kulturális Intézetként folytatja működését...” Forrás: Nepujsg.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

100 éve született Burgenland

1921. január 25-én írták alá a Burgenland-törvényt, az év végére pedig az addig Nyugat-Magyarországhoz tartozó területekből létrejött Ausztria legfiatalabb tartománya. [...] Gerald Schlag történész, a Burgenlandi Tartományi Múzeum nyugalmazott igazgatója szerint leginkább nézőpont kérdése, hogy Bécset vagy Burgenlandot tekintjük-e Ausztria legifjabb tartományának. Földrajzi értelemben egyértelműen Burgenland a legfiatalabb, hiszen a terület korábban nem tartozott Ausztriához, sőt, előbb nyilvánították önálló tartománynak, mint ahogy az országhoz csatolták volna...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Ismét várják az elsősöket a Bunte Schule-ban

Immár harmadszor indul magyar-német kétnyelvű első osztály a Bécs Währing városrészében található Bunte Schule népiskolában. A tanulócsoporthelyzete stabil, a Népcsoporttanács így már azon dolgozik, hogy negyedik után gimnáziumban folytathassák magyar tanulmányaikat a diákok. Az osztályban a tanulók mindkét nyelvet folyamatosan használják. Egyes órákat magyarul tartanak, de az is előfordul, hogy bizonyos természettudományi témákat mindkét nyelven megtanulnak a gyerekek. A tanrend része az önálló magyar óra, ahol a magyarországihoz hasonló ütemben haladnak a diákok. Akinek szükséges, annak felzárkóztató órákat is tartanak németből. Nick Ildikó, a Bunte Schule tanítója a magyar-német osztály koncepciójáról. [...]A kezdeti nehézségek ellenére ma már stabilnak látszik az osztály megmaradása. A jelentkezések alapján már most elmondható: szeptemberben újabb elsősök kezdenek meg a tanulást a főváros egyetlen magyar-német tannyelvű népiskolai osztályában – mondta Hollós József, a Magyar Népcsoporttanács elnöke. Mivel azonban sok magyar család él a Duna bal partján, a Magyar Népcsoporttanács célja egy következő magyar osztály beindítása a helyben élő családok számára. Nekik így nem kellene gyermekükkel naponta átutazni a városra. ...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Bolti redőnyök, mint festővásznak Bécsben

A járvány kitörése óta megismerhettük a nagy városok új arcait. A máskor nyüzsgő Bécs utcái az egész napos lockdown idejére szinte teljesen kiürültek, a kávézók, kisboltok szürke alumínium rolóit sem húzták fel már hónapok óta. Épp ebben látta meg az alkotás lehetőségét a fiatal magyar képzőművész. Tűz Kata Anna (borítóképünkön balra) alkotótársaival közösen működteti az Improper Walls nevű galériát és képzőművészeti csoportot, munkájuk fókuszában a kültéri alkotás áll. A szabadúszó grafikus a bécsi Das Möbel kávéház bejáratát védő fémredőnyre festette munkáját, amit Henri Matisse kék aktjai inspiráltak...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Az Európai Bizottság elé kerül a Beneš-dekrétumok ügye

Az Európai Parlament (EP) Petíciós Bizottsága kedden tárgyalta a Beneš-dekrétumok miatt még évekkal ezelőtt beadott két petíciót. A testület felszólította az Európai Bizottságot (EB), végezzen újabb és mélyrehatóbb vizsgálatot a kérdésben. „Eközben vegye figyelembe az ügyben született legújabb bírósági ítéleteket” – tette hozzá Dolores Montserrat, a testület elnöke. Az elnök ezzel egyrészt a lapunk által részleteiben feltárt, a D4-es autópálya alatti földek ügyére utalt, amelyek elkobzását az állam a Beneš-dekrétumokra hivatkozva akarja ma bevégezni, másrészt Bosits Miklós ingatlanjainak esetére hivatkozott. Az utóbbi földterületek tulajdonjogát ugyancsak a dekrétumokra hivatkozva akarja elperelni Bositstól a szlovák állam. Ez utóbbi ügyben a strasbourggi Emberi Jogok Európai Bírósága már kimondta, Bositsnak sérült az igazságos eljáráshoz való joga. [...] Fiala-Butora János nemzetközi jogász az EP Petíciós Bizottságának döntésével kapcsolatban elmondta, az ügy most az Európai Bizottságnál van, amely kikérheti a szlovák kormány álláspontját. Utána visszakerül a Petíciós Bizottság elé, amely tényfeltáró bizottságot küldhet Szlovákiába. „Végső soron a Petíciós Bizottság dönt arról, hogy elfogadja-e az indítványt, ez alapján felszólítja-e Szlovákiát a helyzet rendezésére” – magyarázta...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Új biztonsági stratégiája lesz Szlovákiának

Hosszú idő után új biztonsági és védelmi stratégiai dokumentumai lesznek Szlovákiának – szerdai ülésén a parlament elfogadta a 15 éves védelmi stratégiát váltó új dokumentumot, és várhatóan a külügy által kidolgozott biztonsági stratégiát is jóváhagyja majd

a kormánykoalíció, valamint az ellenzék egy része. Eszerint a szlovák védelmi politika alapvető céljai az ország szuverenitásának, területi egységének, valamint a határok érinthetlenségének megőrzése. A védelmi stratégiai dokumentumot, amely definiálja és megerősíti Szlovákia euroatlanti és uniós elköteleződését, némi parlamenti szópárbaj után hagyta jóvá a törvényhozás. A dokumentum készítői szerint a NATO-nak és az EU-nak nincs alternatívája...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Már elérhető a kétnyelvű útmutató a mai naptól hatályos korlátozásokról

A Pro Civis Polgári Társulás már lefordította és elérhetővé tette a mai naptól hatályos korlátozásokról szóló hirdetmény magyar nyelvű változatát. Mint írták: kedden elkészítették a tisztí főorvos szerdától hatályos hirdetményének a fordítását a munkahelyekre, hivatalokba való belépésről. A Szlovák Köztársaság Közegészségügyi Hivatalának mai naptól érvényes hirdetménye magyar nyelven ITT érhető el...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Két egyetemi rektort nevezett ki a köztársasági elnök

Zuzana Čaputová köztársasági elnök két egyetemi rektort nevezett ki kedden. A komáromi Selye János Egyetem rektora Juhász György, a trencsényi Alexander Dubček Egyetemé Jozef Habánik. [...] „A komáromi Selye János Egyetem az egyetlen az országban, ahol 2004 óta egy nemzeti kisebbség nyelvén folyik az oktatás” – mondta a köztársasági elnök, hozzátéve, hogy az elmúlt években az iskola modernizálásának, a korszerű felszereltségnek köszönhetően javultak az oktatás feltételei. Az államfő hozzátette, örül, hogy annak, hogy mindez az uniós alapok felhasználásának is köszönhető. „A színvonalas anyanyelvi oktatás az egyik fontos feltétele annak, hogy a nemzeti kisebbségek tagjai az ország teljes jogú állampolgárainak érezhessék magukat” – mondta az elnök asszony...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Szlovák filmszembről lett fődíjas a Népirtás Pozsonyigettfalun című dokumentumfilm

A napokban érkezett az örömteli hír, hogy az EduFilm nemzetközi filmfesztiválon fődíjat nyert a Népirtás Pozsonyigettfalun című dokumentumfilm. A témával, azaz Pozsonyigettfaluban a 2. világháború után kivégzett több száz német, magyar és szlovák nemzetiségű polgár megrázó történetét dolgozza fel. A Körkép.sk a film producerét, Skrabski Fruzsínát kérdezte. [...] Az EduFilmFest egyedülálló filmprojekt, amelyet diákok szerveznek szintén diákok számára. 2018 szeptemberében jött létre, és kezdetben csak Szlovákiában és Csehországban került megrendezésre. 2020 szeptemberében úgy döntöttek, hogy a fesztivált Szlovákián kívüli iskolák számára is megnyitják, s az eseményt nemzetközivé teszik. A díjnyertes filmeket (az eredeti jogtulajdonosok írásos jóváhagyása után) több mint húsz általános iskolában és középiskolában vetítik Franciaországban, Olaszországban, Oroszországban, Csehországban, Szlovákiában és Ausztriában. Rendkívül nagy elismerést és meglepetést jelent számunkra, hogy éppen Szlovákiában nyer díjat először ez a film. Arról tanúskodik, hogy az új nemzedékek képesek bátran, elfogulatlanul szembesülni a történelmi múlttal...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Télen is megfigyelik a madarakat Somodiban

Somodi település határában, az 1998-ban létrehozott Somodi Madármegfigyelő Állomáson folyamatosan megfigyelik, kutatják az ott élő vagy felbukkanó madárállományt. A téli madárbefogásról, gyűrzésről Ľuboš Korytár, a kassai Állatorvosi Egyetem Epizootológiai Karának szakmai asszisztensét kérdeztük. „Az ornitológiai tevékenységek kezdete egészen 1998-ba nyúlik vissza, amikor a Somodi Madármegfigyelő Állomás négy alapítója megpróbálta befogni az első madarakat. A változatos összetételű élőhely, a Szlovák-karszt lábánál található rendkívül száraz és meleg lejtők, és a nyílt vízfelület tökéletes volt erre a feladatra. „Nemcsak az apró énekesmadarak, hanem a ragadozó madarak, a baglyok, a harkályok és a kacsák befogásával is foglalkozunk. Eddig mintegy 130 különböző madárfajt fogtunk be, éves szinten megközelítőleg 18 ezer madarat. A somodi állomáson 2020-ban ért véget a Csodálatos madárvilág határok nélkül (Birds of paradise) nevű projekt...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Ismertető: A Fórum Kisebbségkutató Intézet szakkönyvtára, a Bibliotheca Hungarica

A tavalyi esztendő mindannyiunkat számtalan kihívás elé állított. A Fórum Kisebbségkutató Intézet szakkönyvtára, a Bibliotheca Hungarica is megszakításokkal tudott csak az érdeklődők rendelkezésére állni. Munkatársaink egész évben azon szorgoskodtak, hogy az állományban található értékes folyóirat gyűjtemény részét képező, 1990 után kiadott csallóközi és mátyusföldi községi lapok helytörténeti cikkadatbázisát elkészítsék. Az így létrejött helytörténeti cikkadatbázis huszonhét csallóközi és tizenhárom mátyusföldi községi lap több mint 9 000 helytörténeti vonatkozású cikkét tartalmazza. A válogatott helytörténeti cikkadatbázisban feldolgozott folyóiratok listáját az érdeklődők a Szlovákiai Magyar Adatbank (adatbank.sk) oldalán tekinthetik meg...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Ismertető: A Fenntarthatóbb Felvidékért civil szervezet

A Fenntarthatóbb Felvidékért civil szervezet alapítója Pék Pál, aki a környezetvédelmet a hulladék csökkentésének fontosságában látja a vállalkozások, az önkormányzatok és a háztartások szintjén is. Külső szakmai segítőnk Szegi Aranka, a KompAkt Slovakia

szervezet vezetője, a komáromi 480.sk hulladék megelőzési program megálmodója és szakmai vezetője. [...] Az éttermek 2021 júliusától nem használhatják az egyszer használatos műanyag tárolókat, evőeszközöket. Ezért számukra alternatív megoldásokkal és konkrét fenntartható javaslatokkal készülünk arra vonatkozóan, hogyan iktassák ki a mindennapi működésükből ezeket az eszközöket úgy, hogy az költséghatékony is legyen. Gyakorlatiasnak találtam, hogy a szakdolgozatomban az idei egyik célunkkal foglalkozzak, ugyanis nincs pontos adat a déli régióban arról, hogy mekkora a gasztró szegmens által kibocsátott műanyagok mennyisége, azaz nem tudni, hogy a kommunális hulladék hány százalékát képezik ezek az eszközök...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A holokauszt és a művészet

A kulcsfigura Feld Lajos kassai grafikusművész. A zsidó származású Feld megjárta Auschwitz lágerét és amit ott látott, évtizedekkel később lerajzolta. Talán kirajzolta magából. A lágerben is alkotott, parancsra: Mengele utasítására portrékat kellett rajzolnia a foglyokról. De ki is volt ez a nagyon tehetséges művész? 1904. március 19-én született Kassán, szegény zsidó családban. Apja a Tisza mentéről érkezett Kassára, miután 34 évesen megtanult írni-olvasni és ennek köszönhetően kapott munkát a fejedelem városában. [...] 1933-ban vissza kellett térnie Kassára, és akkor még megvalósíthatta első kiállítását, sőt rajziskolát is alapított. De már szülővárosában is egyre fokozódik a zsidóellenes hangulat, amely fajgyűlöletben csúcsosodott ki. Sztoikus hozzáállása segítette át ezeken a nehéz időkön. Mivel tilos volt elhagynia a várost, a háború előtti Kassáról számtalan korrajza készült...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Növekvő Orosz-Ukrán feszültség

Törvénytervezetet nyújtottak be a Legfelső Tanácsban a Nép Szolgája párt képviselői, amely elfogadása esetén kettőtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetné az orosz állampolgárságukat eltitkoló ukránokat – közölte csütörtökön a 112.ua hírportál. A tervezethez mellékelte indokolás szerint az adott jogszabály célja az állampolgárság intézményének összhangba hozása az új, szigorúbb geopolitikai realitásokkal. A leendő törvény megsértőit a jogszabály kettőtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetné. [...] A nyelvi diszkrimináció Ukrajnában fokozott feszültséget provokál a társadalmon belül, és kedvez a szeparatizmus fejlődésének – jelentette ki Nyikolaj Patrusjev, az Orosz Föderáció Biztonsági Tanácsának titkára kedden egy lapinterjúban. Patrusjev úgy vélte, ami Ukrajnában történik, az folytatása „a 2014-es államcsíny után hatalomra került, az USA-ból irányított rövidlátó politikusok oroszgyűlöli cselekedeteinek. [...] A Legfelső Tanács elfogadta a törvényt más államok fegyveres erőinek Ukrajna területére történő beengedéséről...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Szijjártó Péter és Dmitro Kuleba Kijevi találkozója

Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter szerdán esedékes kijevi látogatása előtt üzenve Bodnar kifejtette, „készek vagyunk mindenről tárgyalni, ami a kétoldalú kapcsolatokat illeti, de a belügyekbe történő beavatkozás nélkül. Ez vörös vonal. Az orosz agresszióval kapcsolatban szerzett negatív tapasztalatunk miatt senkinek nem engedjük meg, hogy beavatkozzon a belügyeinkbe.” [...] A szélsőséges elemeket, megnyilvánulásokat ki kell iktatni a magyar-ukrán kétoldalú kapcsolatokból – hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szerdán Kijevben, azon az online sajtótájékoztatón, amelyet Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszterrel folytatott tárgyalása után tartott vendéglátójával. Kuleba kiemelte: nincs semmilyen alap azt feltételezni, hogy a kárpátaljai magyar kisebbség hajlana a szeparatizmus felé, de azt sem, hogy az ukrán állam bármilyen kárt akarna okozni az Ukrajnában élő magyaroknak. [...] A szakértő ugyanakkor nem vár jelentős áttörést a magyar fél számára fontos oktatási és nyelvi kérdésekben. Mint fogalmazott, „ezek megoldásához politikai kompromisszumokra van szükség, ám Volodimir Zelenszkij elnök tart a jobboldali pártok és radikális szervezetek haragjától, akik viszont nem támogatnak semmilyen engedményt ezen a téren.” Bortnik szerint ez a találkozó inkább az ukrán félnek fontosabb, hogy az informális térben demonstrálni tudja a kétoldalú viszony megoldására való készségét, azt, hogy a kijevi diplomácia mindent megtesz az euroatlanti integrációt akadályozó budapesti blokk feloldása érdekében. [...] Lapunk egy másik kijevi elemzőt is megkerestünk [...] Olena Djacsenko politológus erkölcsellenesnek nevezte azt az eljárást, amikor Kijev egy, az ország területén élő nemzeti közösség jogfosztásával teremt magának politikai aduászokat a szomszédjával való tárgyalások során...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Az Ellenzék regisztrált egy törvényjavaslatot, amely lehetővé teszi az anyanyelven folyó oktatást

A parlament bejegyezte a 4648. számú törvényjavaslatot „Ukrajna őslakos népeinek és nemzeti kisebbségeinek az oktatás területén történő nyelvi jogainak biztosításáról”, amelynek elfogadása lehetővé teszi az olyan jellegű oktatást, amely figyelembe veszi az őslakos népek és a nemzeti kisebbségekhez tartozó személyek érdekeit. A törvényjavaslat társszerzője, Natalija Korolevszkaja képviselő elmondta, hogy a törvény elfogadása lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy orosz nyelven vagy azon nemzeti kisebbségek nyelvén kapjanak oktatást, amelyekhez tartoznak. „A meggondolatlan és szakszerűtlen döntéseikkel mind az előző,

mind pedig a jelenlegi kormány durván megsértette Ukrajna Alkotmányát, s megtiltotta a nemzeti kisebbségekhez és őslakosokhoz tartozó állampolgárainknak az anyanyelvükön folyó oktatást. Jelenleg az oktatásról szóló törvényt megvitatása folyik az Alkotmánybíróságon, és nincs kétségünk afelől, hogy a bíróság elismeri annak alkotmányellenességét” – közölte...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Újabb fenyegetéseket kapott a kárpátaljai magyarság; HRW: Keleten a helyzet változatlan

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szerdai hivatalos kijevi látogatásának előestéjén, kedden vérontással fenyegető, „Ukrajnai hazafiak” aláírással ellátott levelet kapott Magyarország kijevi nagykövetsége, az ungvári főkonzulátus, a beregszászi konzulátus, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és az Egán Ede Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központ. [...] Újabb fenyegető levelet kapott a kárpátaljai magyarság. Az e-mail ezúttal is – a tegnapihoz hasonlóan – a magyar külképviseletekhez és az „Egán Ede” Kárpátaljai Gazdaságfejlesztési Központhoz érkezett. [...] A Human Rights Watch (HRW) weboldalán elérhető dokumentum Ukrajnáról is beszámol, az olvasónak azonban joggal támadhat némi hiányérzete, ha átböngészi az írást. A jelentés kiemelten foglalkozik a nemzetközi jogvédő szervezet a kelet-ukrajnai fegyveres konfliktussal... [...] A román elleni támadásokat leszámítva nem történik említés az ukrajnai nemzeti kisebbségek jogairól. ...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Kijevi válasz az UMDSZ levelére

Amint várható volt, semmitmondó, letudó levélben válaszolt az UMDSZ-nek címzett küldeményében Tarasz Kreminy államnyelvvédelmi biztos. Ebben az országos szervezet felhívta az illetékesek (köztük az ombudsman) figyelmét, hogy megnyilvánulásai során nem megfelelő módon magyarázzák Ukrajnának a nyelvhasználatra (köztük a kisebbségi nyelvhasználatra) vonatkozó törvényeit. A levélben Ukrajna Alkotmányára és hatályos törvényeire is felhívják az országgyűlési biztos figyelmét, melyekben kiemelik a nemzeti kisebbségekre vonatkozó jogokat, illetve kitérnek az államnyelvi ombudsman hatáskörére is, melyeken, mint fogalmaznak, „megnyilvánulásai során túlterjeszkedik”. Figyelmeztették, jogköreiben nem szerepel olyan funkció, mint a más nyelvek betiltásának az ellenőrzése. [...] A nyelvi ombudsman 2020. december 29-én kelt levelében válaszolt az országos szövetség felvetéseire. Ebben többek között kifejti, hogy az őshonos népek és nemzeti kisebbségek nyelvhasználati jogait külön törvény kell hogy szabályozza, azonban Ukrajna Legfelső Tanácsa még nem fogadott el ilyen törvényt. Válaszában a biztos szinte kizárólag az ukrán nyelv kizárólagosságát hangsúlyozza, s azzal érvel, korábbi megszólalásai során ő nem sértett semmilyen törvényt...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Új dokumentum jelent meg Koszovóról: Három amerikai javaslat Szerbia számára

Washingtonban megjelent egy újabb dokumentum, amely a Szerbia és Koszovó közötti kapcsolat kérdésének megoldásával foglalkozik: E szerint a dokumentum szerint három lehetősége van a megállapodásnak Belgrád és Pristina között, de kiemelte, hogy ebből egyik sem „ideális”. Az első „öszöntések” alkalmazása Szerbia számára, ez az adományozók támogatását jelenti és az EU-s csatlakozás felgyorsítása, ha az ország beleegyezik Koszovó elismerésébe. A második, hogy Szerbia jóváhagyja az új autonóm körzetek kialakítását a koszovói szerbek, valamint a szerbiai albánok számára. A harmadik a területcsere, amely a 2018-as megállapodás lényege volt. „Belgrádnak és Pristinának nyilvánosan el kellene ismerniük, hogy szükségük van a kompromisszumra”, áll az elemzésben, amelynek célja, hogy megoldja ezt a gordiuszi csomót...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Vučić: Közvitára bocsátjuk a sorkatonaság kérdését

További beruházások történnek a katonaságba és a védelmi rendszerbe, jelentette be Aleksandar Vučić államfő, aki azt is elmondta, hogy a katonaság tagjai jelentős béremelésre számíthatnak az év folyamán. Az államfő ma Nebojša Stefanović védelmi miniszterrel és Milan Mojsilovićyal, a katonaság vezérkari főnökével egyeztetett. „Mielőtt bármilyen döntést hoznánk, megbeszéljük, mert ennek vannak jó és rossz oldala is” – mutatott rá az államfő, aki hozzátette, hogy csak maga az étkeztetés 70 millió euróba kerülne, a jövedelmek biztosítása pedig további 1,2 – 1,8 milliárd euróba...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Ingyen házak az ifjú pároknak?

Szerbiát évek óta sújtja a lakosságcsökkenés, és az állam reménytelenül küzd a kedvezőtlen statisztikai mutatók helyreállításával. A jelenlegi legnagyobb kihívás, a falusi környezet újjáélesztése, valamint a fiatalok itt-tartása az ország határain belül, vagyis az elvándorlás megállítása. A hét elején hivatalos megerősítés is érkezett a kósa információkról, Krkobabić bejelentette, hogy

nyilvános pályázat útján 150 ezer, évek óta üresen tátongó, udvarral is rendelkező falusi házat osztanak ki az ifjú házások között – írja a B92...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

Kétnyelvű óvodai csoport indítását tervezik a fővárosban

A Vajdasági Magyar Szövetség belgrádi városi szervezete a magyar kultúra napja alkalmából vendégül látta Baráth Gábor Gergelyt, a Magyar Nemzeti Tanács oktatási bizottságának elnökét, illetve Justh Krisztinát, a belgrádi Collegium Hungaricum szakmunkatársát. [...] Nebojša Marjanović, a VMSZ belgrádi szervezetének elnöke ennek kapcsán elmondta, hogy Belgrádban egy olyan kétnyelvű óvodai csoport létrehozásán dolgoznak, ahol a gyerekek szerb és magyar nyelven tanulhatnak. Várhatóan már az idén megindulhat a munka ebben a csoportban...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](#)

47 éves az Újvidéki Színház

Rendhagyó módon, különleges musicallel ünnepelte az Újvidéki Színház társulata az intézmény 47. születésnapját. A Kemény és fekete című előadás Klemm Dávid és Erős Ervin zeneszerzők művei, darabjai köré fonódott, képviselve a kortárs művészetet. A születésnap darab vendége volt a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház, a Szabadkai Népszínház Magyar Társulata, valamint részt vettek az eseményen az Újvidéki Művészeti Akadémia negyedéves hallgatói is...” Forrás: [Pannonrtv.com: teljes cikk >](#)

Szabó Lőrinc-versek a magyar kultúra napján

A magyar kultúra napjáról pénteken színházi előadással emlékeztek meg az óbcesei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben. Szabó Lőrinc születésének 120. évfordulója alkalmából Magyar Zsófia és Rókus Zoltán, a szabadkai Népszínház színművészei Rügyfakadás címmel készítették egy előadást, amely a neves magyar költő szerelmi életét mutatja be...” Forrás: [Rtv.rs: teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Interjú: Lázár Oszkár egyetemi tanár

Lázár Oszkár neve joggal ismert a nyelvkutatók tudományos körében, hiszen „magyar órákat adott a stockholmi egyetem magyar intézetében [...], 1975 és 1981 között [...] a finnugrisztika magántanáráként tevékenykedett”, majd „1982-től egyetemi lektorként a lundini egyetem finnugor intézetének vezetője lett”. Lázár Oszkár „Lundba kerülése [...] gyakorlatilag megerősítette a magyar nyelv pozícióját a dél-svédországi egyetemen [...] és munkássága révén fellendült a hungarológiai aktivitás. Az intézet megalapítása óta négy doktori disszertációt védtek meg, tízévenként egyet.” [...] Oszkár, te hogyan lettél Lundban tanszékvezető? Ja, a 80-as években már mozgott a világ, a Szovjetunió bizonytalan volt és az akkori ész tanár [...] megkért engem, mivel én ismertem ezeket a nyelveket, hogy jöjjenek le Lundba. [...] Szerinted hogyan lehet egyensúlyt tartani egy mai Svédországban élő magyar kisgyermek életében? Úgy, hogy a szülők beszéljenek magyarul. Feltétlenül! Tudniillik, amit a gyerek kisgyermek korában tanul meg, azt egész életén át tudja és a szülők különben sem tudnak jól svédül, mert ők is bevándoroltak, tehát hibásan beszélnek svédül, ezért elengedhetetlen, hogy a szülők az anyanyelvükön beszéljenek a gyermekkel...” Forrás: [Smosz.org: teljes cikk >](#)

A Mikes Kelemen Kör előadássorozata: Bánffy Miklós kiállítás és könyvbemutató

A Hollandiai Mikes Kelemen Kör megtartotta a 2021-es év első előadását, melyre január 24-én került sor. [...] Az elmúlt év novemberében jelent meg Bánffy Miklós Erdélyi trilógiája második kötetének holland fordítása *Te licht bevonden* címmel, az Atlas kiadó gondozásában és Hermán Mostert Rebekka fordításában, amelynek kapcsán beszélgettünk a fordítóval. Szebeni Zsuzsa, a sepsiszentgyörgyi Magyar Kulturális Intézet igazgatója pedig virtuális tárlatvezetésre invitált, a 2012-ben bemutatásra került Bánffy Miklós kiállítást tekinthetjük meg...” Forrás: [Mailchi.mp: teljes cikk >](#)

Rangos amerikai kitüntetést kap Karikó Katalin

Egy újabb rangos díjjal ismerik el Karikó Katalin munkáját, ezúttal az Egyesült Államokban. A Brandeis Egyetem és a Rosenstiel Alapítvány az orvosi alap kutatás terén végzett kiemelkedő munkáért járó 50. Lewis S. Rosenstiel-díjat Karikó Katalinnak és Drew Weissmannak ítélte az úttörő felfedezéséért a nukleinsavak RNS-terápiák és vakcinák kifejlesztésében. A Rosenstiel-díjat 1971-től adják át a Brandeis Egyetemen a Rosenstiel Általános Orvostudományi Kutatóközpont által kiválasztott tudós testület ajánlásai alapján...” Forrás: [Amhirlap.com: teljes cikk >](#)